

Velik del zaščite, ki ste je deležni pri delu, izhaja iz evropske zakonodaje.

Socialni ukrepi Evropske unije so ustvarili nova varovala za pogodbe o zaposlitvi in določili vseevropske standarde za varna in zdrava delovna mesta.

Evropa je izboljšala pravice žensk na delovnem mestu ter vpeljala nove in strožje zakone proti rasni in starostni diskriminaciji.

V nadaljevanju je navedenih samo nekaj izmed dobrih stvari, ki jih je Evropska unija storila v preteklih letih:

Enako plačilo za moške in ženske

Evropska zakonodaja zagotavlja enako plačilo in ugodnosti za moške in ženske, če opravljajo enako ali na splošno podobno delo ali delo enake vrednosti. Objektivno je treba utemeljiti, da je morebitne neenakosti povzročil drug pomemben in ustrezen dejavnik in ne spol.

Zaščita pred diskriminacijo

Evropska zakonodaja prepoveduje neposredno in posredno diskriminacijo na podlagi spola pri dostopu do zaposlitve, napredovanja, premestitve, usposabljanja ali nepogodbenih ugodnosti, možnosti in storitev ali z odpuščanjem ali nadlegovanjem delavke (tudi med nosečnostjo).

Varstvo pravic na področju zaposlitve in pridobljenih pravic

Evropska zakonodaja varuje pravice delavcev, kadar se spremeni lastništvo podjetja (vključno z oddajo dela zunanjim izvajalcem, pogodbenim delom ter ponovnim sklepanjem pogodb). Novi lastnik samodejno zaposli delavce v skladu z njihovimi obstoječimi pogoji (razen pokojnin). Prenesejo se tudi kolektivni sporazumi in priznavanje sindikatov; ključne informacije morajo biti delovni sili posredovane vnaprej.

Materinske in očetovske pravice

Evropsko sodišče je v devetdesetih letih 20. stoletja razsodilo, da je bila z diskriminacijo na podlagi nosečnosti/materinstva kršena direktiva o enakem obravnavanju, z izgubo ugodnosti pa je bila kršena direktiva o enakem plačilu.

Direktiva o nosečih delavkah od držav članic zahteva, naj zavarujejo zdravje nosečih delavk in mater ter jim zagotovijo najmanj 14-tedenski porodniški dopust s plačilom za zaposlene z 12-mesečno delovno dobo.

Direktiva o starševskem dopustu iz leta 1996, ki temelji na okvirnem sporazumu med socialnimi partnerji, je vzpostavila novo evropsko zakonsko pravico do starševskega dopusta.

Zaščita delavcev, zaposlenih za določen čas, delavcev s krajšim delovnim časom in delavcev, zaposlenih prek agencij za začasno delo

Socialna Evropa je vzpostavila nove pravice za vse vrste zaposlitve: za nedoločen in določen delovni čas, za polni in krajši delovni čas ter za začasno zaposlitev.

Leta 1997 je evropski „okvirni sporazum“, ki so ga dosegli socialni partnerji – po pooblastilih, ki izhajajo iz Pogodbe o EU –, vzpostavil pravice delavcev s krajšim delovnim časom do enakega obravnavanja s primerljivimi delavci s polnim delovnim časom v vseh vidikih zaposlitve.

Leta 1999 je bil dosežen še en okvirni sporazum o delu za določen čas. Zakonodaja sedaj od delodajalcev zahteva, naj delavcev s pogodbami za določen delovni čas ne obravnavajo manj ugodno od „trajno“ zaposlenih, ki opravljajo na splošno podobno delo v isti organizaciji – diskriminacija pri pogodbenih pogojih, možnostih izobraževanja ali dostopu do stalnega delovnega mesta ni dovoljena. Delovna doba po pogodbi za določen delovni čas se sedaj upošteva pri zaposlitvenih pogojih, ki zahtevajo delovne izkušnje. Če je delavec za določen čas ponovno zaposlen po drugi pogodbi za določen čas, zakonodaja po štirih letih vzpostavlja domnevo o trajnem statusu.

Evropski parlament je leta 2008 sprejel zakon, ki razširja enako obravnavanje na delavce, zaposlene prek agencij za začasno delo. Ti delavci bodo od leta 2011 upravičeni do enakega obravnavanja kot njihovi redno zaposleni kolegi, vključno s plačilom, dostopom do usposabljanja in sindikalnimi pravicami.

Delovni čas

Evropska zakonodaja delavcem zagotavlja:

- najmanj štiritedenski plačani dopust letno,
- povprečni delovni teden z največ 48 urami,
- minimalni odmor, če je delovni dan daljši od šestih ur,
- 11 zaporednih ur trajajoči počitek v vsakem 24 urnem obdobju,
- poleg enajsturnega počitka tudi najmanj 24 neprekinjenih ur počitka vsak teden.

Posvetovanje z delavci

Evropska zakonodaja daje delavcem besedo.

Direktiva o kolektivnih odpustih od delodajalcev zahteva, da pred pričetkom kolektivnih odpustov obvestijo predstavnike delavcev in se z njimi posvetujejo.

Direktiva o pridobljenih pravicah od delodajalcev zahteva, da pred prenosom lastništva predstavnikom posredujejo ključne informacije.

Okvirna direktiva o obveščanju in posvetovanju od večjih delodajalcev zahteva, da obvestijo predstavnike delavcev ter se z njimi posvetujejo o razvoju organizacije, zaposlitvenih izgledih ter spremembah v organizaciji dela ali pogodbenih odnosih.

Socialna Evropa je vzpostavila evropske svete delavcev v podjetjih z najmanj 1000 zaposlenimi in v tistih z najmanj 150 zaposlenimi v dveh ali več državah članicah. Zagotavlja reden dialog in posvetovanje med osrednjim vodstvom in predstavniki delavcev – na primer o strukturi in izgledih podjetja, gospodarskih in finančnih razmerah, spremembah v organizaciji ali delovnih pogojih.

Zaščita delavcev, napotenih na delo v drugo državo članico

Socialna Evropa varuje pravice vseh evropskih delavcev po celotni Evropski uniji. Zato je evropska zakonodaja od držav članic zahtevala, naj odpravijo zahteve glede državljanstva ali prebivališča, ki so delavcem preprečevale, da bi lahko bili začasno napoteni na delo v druge države članice. Delodajalci morajo napotenim delavcem zagotoviti enakost pri glavnih pogojih, ki jo uživajo delavci v državi članici, v katero so napoteni.

V letih 2007 in 2008 so sodbe Evropskega sodišča izpostavile resne vrzeli v tej zakonodaji. Skupina socialdemokratov v Evropskem parlamentu je skupaj z Evropskim sindikalnim gibanjem sprožila veliko kampanjo, da bi uredila to vprašanje in napotenim delavcem zagotovila enako plačilo za enako delo.

Zaščita zdravja in varnosti delavcev na delovnem mestu

Evropska zakonodaja zagotavlja celostno zaščito zdravja in varnosti delavcev s šestimi direktivami o zdravju in varnosti, sprejetimi v letih 1989 in 1990. Dodatne evropske direktive urejajo nadzor azbesta pri delu za zmanjšanje izpostavljenosti azbestu ter zmanjšanje tveganja bolezni, povezanih z azbestom.

www.socialistgroup.eu
www.socialistgroup.mobi

EVROPA VARUJE VAŠE SOCIALNE PRAVICE IN PRAVICE NA PODROČJU ZAPOSILITVE

PSE
Skupina socialdemokratov
v Evropskem parlamentu